

Manažerský klub, ČMA
16.2.2012

Úloha ICT v realizaci nových modelů podnikání

Jiří Voříšek

katedra informačních technologií
Vysoká škola ekonomická v Praze

vorisek@vse.cz

Analýzy a doporučení NERV a VŠE

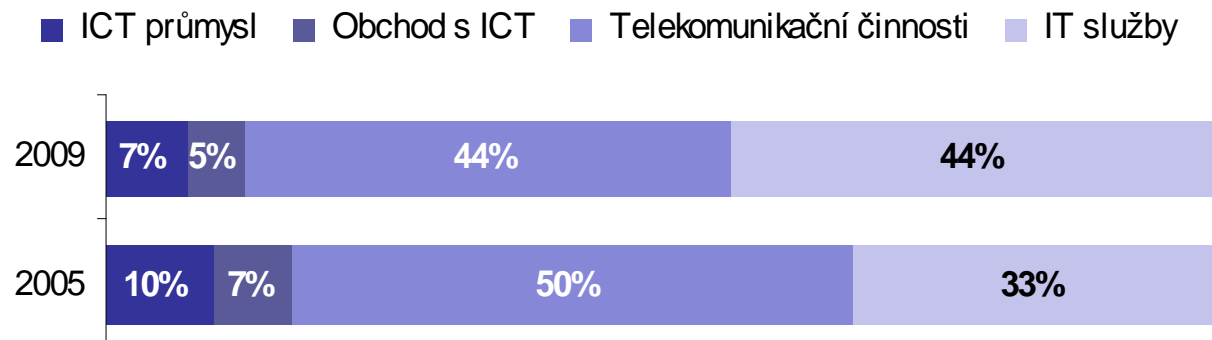
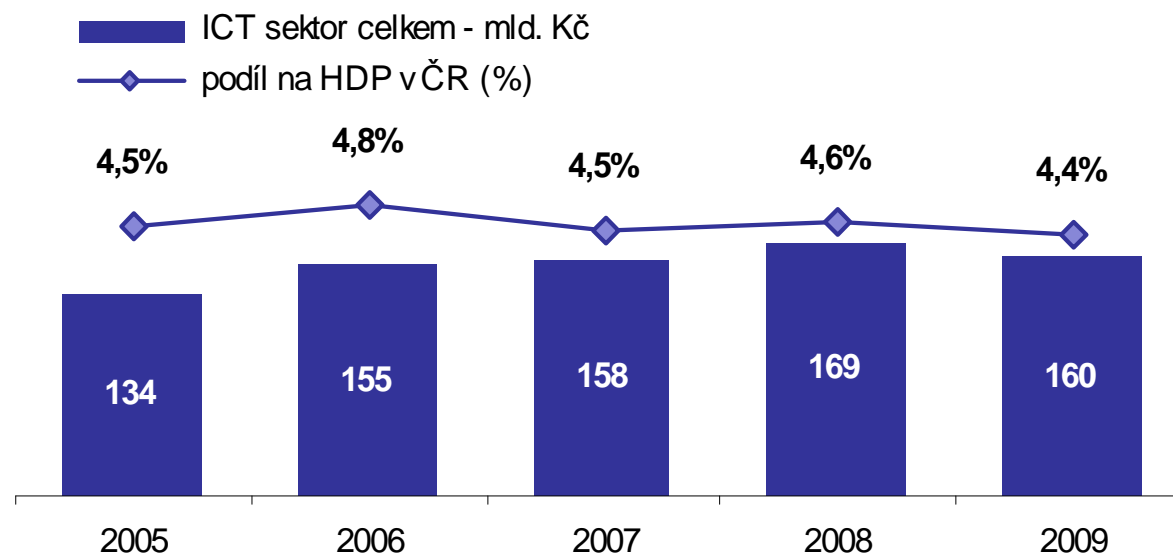
Podíl ICT na inovacích v jednotlivých sektorech - celosvětově

Sektor ekonomiky	Podíl produktových inovací s účastí ICT	Podíl procesních inovací s účastí ICT
Výrobní sektor		
Chemický průmysl	36%	73%
Potravinářský průmysl	15%	62%
Papírenský průmysl	34%	59%
Výroba ICT	54%	70%
Ocelářský průmysl	48%	64%
Výroba nábytku	44%	67%
Automobilový průmysl	21%	86%
Strojírenský průmysl	25%	66%
Vydavatelství	65%	83%
Sektor obchodu a služeb		
Maloobchodní prodej	70%	81%
Doprava a logistika	76%	75%
Telekomunikace	86%	92%

Pramen: Alkas, H. 2009. The Enabling Role Of ICT To Improve Productivity And Industrial Competitiveness. [Online] 2009. [Citace: 01. 06 2010.] <http://www.slideshare.net/stephenmclelland/the-enabling-role-of-ict-to-improve-productivity-and-industrial-competitiveness>.

Přidaná hodnota v ICT sektoru v ČR

© prof. Voříšek

Zdroj: ČSÚ - Informační ekonomika v číslech <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/9707-10>

Pozice ČR v mezinárodní srovnání WEF

(Zdroj: World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2010-2011)

Legend: Czech Republic (blue line with circles), Innovation-driven economies (black line with circles)

Legend: Finland (blue line with circles), Innovation-driven economies (black line with circles)

Doporučení NERV z roku 2011

Strategie konkurenceschopnosti ČR by se měla orientovat
na **zvýšení absorpce technologií**
jak na úrovni firem, tak na úrovni státu.

**Klíčovým je využití technologií
pro zvýšení efektivity veřejné správy.**

viz Voříšek, J., Novotný, O. a kol.: Kapitola VI – Technologická
připravenost in: Mejstřík, M (ed) a kolektiv NERV: **Rámec strategie
konkurenceschopnosti**, Úřad vlády České republiky, Národní
ekonomická rada vlády (NERV), Praha, 2011,
ISBN 978-80-7440-050-6

Poučení z přístupu jiných zemí

- Samotné nasazení nových technologií **nevede automaticky k pozitivním efektům**. Nepromyšlená investice může naopak vést k vysokým ztrátám – to platí zejména pro ICT
- Přínos se projeví teprve tehdy, když je ICT použito pro implementaci nového byznys modelu, pro zefektivnění byznys procesů, pro zvýšení kvality produkce/služeb apod.
 - viz centralizace řízení lidských zdrojů 12 ministerstev v Holandsku (projekt ušetřil za tři roky 250 mil. EUR a 50 % z původního počtu pracovníků)

Metriky úspěšnosti projektů !!

viz projekt SLDB (hodnocení VŠE)

	Dnešní	S registrací	Ideální
Náklady státu	 221	 198	 61
Náklady občana	 121	 54	 40

Poučení z přístupu jiných zemí

- Nízká **digitální gramotnost** obyvatel snižuje efekty e-byznysu

ID clusteru	Země v clusteru	Průměrný index
1	Bulharsko, Polsko, Lotyšsko	0,2300
2	Řecko, Polsko, Makedonie, Srbsko	0,2213
3	Lotyšsko, Česká republika , Malta,	0,3405
4	Irsko, Itálie, Portugalsko, Kypr, Belgie	0,4066
5	Litva, Chorvatsko, Slovensko, Slovinsko, Maďarsko	0,4750
6	Estonsko, Španělsko, Švédsko, Island	0,5478
7	Velká Británie, Německo, Rakousko, Francie	0,6270
8	Dánsko, Finsko, Nizozemsko	0,7729
9	Norsko, Lucembursko	0,8724

Počítačové dovednosti v EU 27 ze všech obyvatel zemí

Navrhovaná opatření

- nadrezortně koordinovat ICT investice/projekty ve všech úrovních veřejné správy
 - RVKIS - pravidla
 - CIO pro IS VS – řízení a koordinace projektů dle pravidel
- propojit byznys a IT architekturu – viz NZFEAF
- standardizovat služby VS a dále opouštět vazbu na lokální příslušnost (viz CZECHPOINT)
- sledovat náklady na poskytování služeb a hodnotit efektivitu jednotlivých poskytovatelů
- jednotný portál e-slужeb pro občany a firmy (z portal.gov.cz přímo volat e-slужby)
- standardizovat ICT služby
 - eliminovat duplicitní řešení
 - agendy veřejné správy propojit se základními národními registry

Navrhovaná opatření

- **využít centra sdílených služeb** na státní, krajské i obecní úrovni
- **uvést v život legislativní úpravy odpovídající principům zákona Clinger-Cohen Act – projekt není schválen pro financování pokud není v souladu s architekturou a není doložena a měřena jeho efektivita**
- **úprava legislativy (zákon 365/2000 o IS VS, ...)**
- **před schválením nových zákonů provádět analýzu dopadů (vč. vlivu na IS VS a jeho efektivitu)**
- **zpřístupnit veškerý obsah vyprodukovaný orgány veřejné moci (vč. výběrových řízení, hlasování orgánů,...) – OpenData**
- **zvýšit úroveň e-gramotnosti obyvatelstva (OP vzdělání pro konkurenceschopnost)**
- **více spolupracovat s univerzitami (příprava absolventů pro práci ve VS, sběr a vyhodnocení zahraničních zkušeností, nezávislé posouzení návrhů, BP a DP, částečné úvazky pro studenty,...)**

Význam ICT na různá odvětví a různé byznys modely

Význam ICT pro sektor ekonomiky

dle Coonan, 2006

Sektor ekonomiky	Podíl investic do ICT na celkových investicích	Počet ICT odborníků v sektoru (% ze všech zaměstnanců)	Podíl investic do výzkumu a vývoje ICT na celkových investicích do V/V
Těžební průmysl	3.9%	4,250 (1.3%)	0.2%
Zemědělství, lesnictví a rybářství	7.7%	540 (0.16%)	?
Doprava a skladování	15.8%	7,650 (2.3%)	31%
Výroba	16.2%	22,390 (6.7%)	16%
Stavebnictví	16.3%	12,880 (3.9%)	16%
Maloobchod	21.6%	14,920 (4.5%)	33%
Zdravotnictví	25.5%	6,420 (2%)	?
Velkoobchod	26.1%	13,960 (4.2%)	41%
Ubytování a stravování	26.6%	380 (0.1%)	?
Obchod s nemovitostmi	33.6%	124,030 (37.2%)	63%
Veřejná správa a obrana	42.0%	25,620 (7.7%)	52%
Školství	43.7%	16,300 (4.5%)	83%
Kultura a rekreace	44.4%	6,660 (2%)	?
Utility (elektrina, voda, plyn)	68.4%	9,460 (2.8%)	39%
Telekomunikace	89.1%	42,580 (12.8%)	42%
Banky a pojišťovny	90.1%	22,810 (6.8%)	77%
Všechny sektory	26.7%	333,560	--

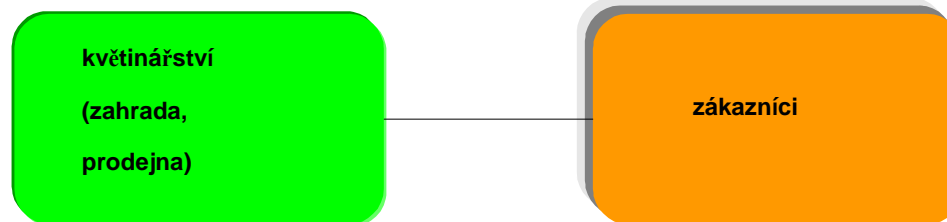
Význam ICT pro sektor ekonomiky

- *význam ICT pro podniky z různých odvětví se výrazně liší*
→ musí se různě projevovat dopad dobrých, resp. špatných rozhodnutí ICT managementu do výkonnosti podniku
- kvalita ICT podpory byznysu je podmíněna kvalitou ICT procesů → využití nejlepších praktik obsažených ve standardech typu ITIL, CobiT nebo ISO20000 je u podniků s vysokými investicemi do ICT nutností
- objem investic do ICT není korelován s počtem pracovníků
→ vliv outsourcingu

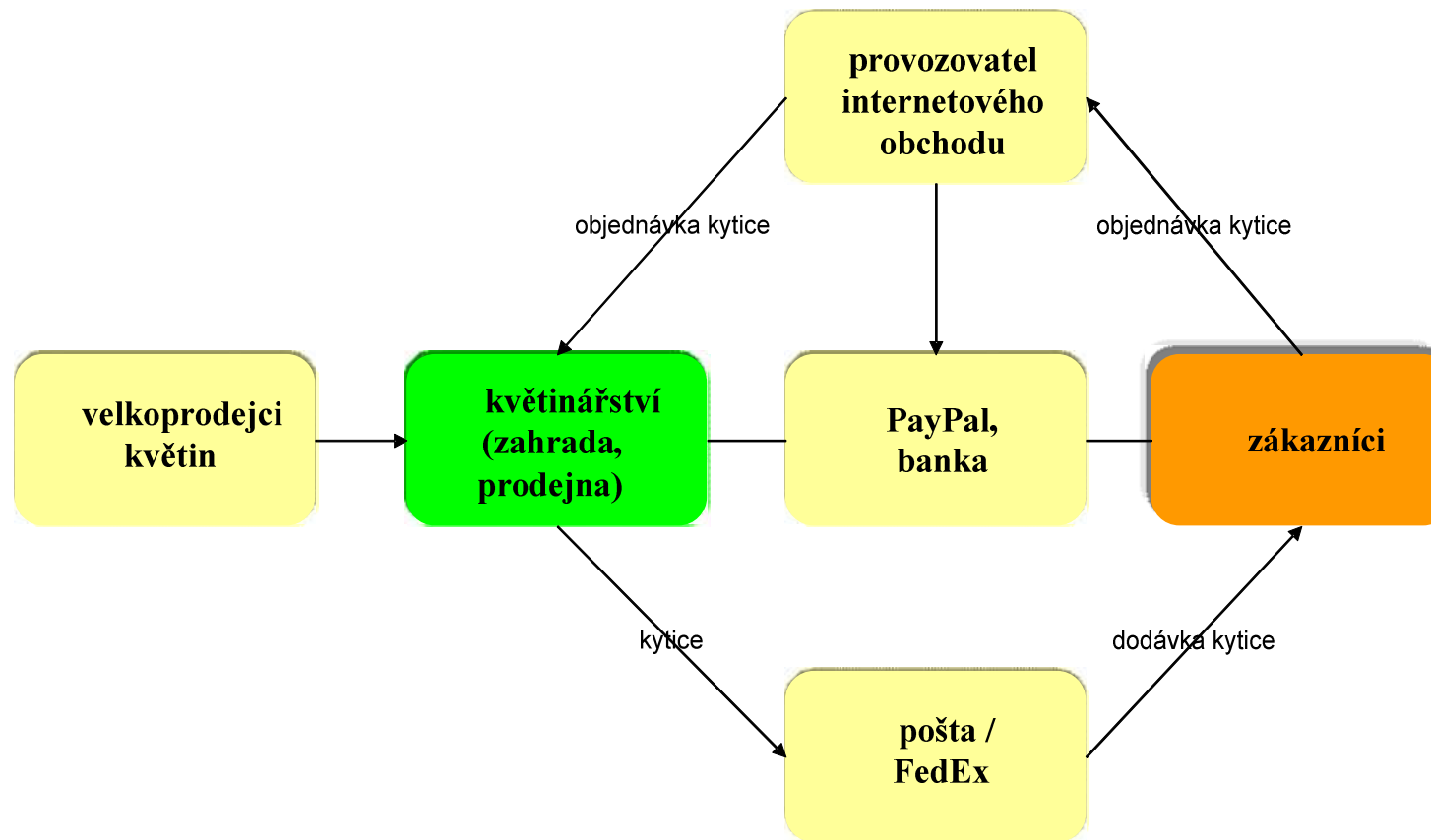

Význam ICT pro realizaci obchodního modelu a cílů podniku (Case study)

- malé zahradnictví s jednou přilehlou prodejnou,
- doposud žádný firmou provozovaný IS, účetnictví a mzdy jsou řešeny externí firmou,
- SWOT analýza:
 - (–) malý okruh zákazníků, v prodejně nakupují jen zákazníci z blízkého okolí,
 - (–) omezení na tuzemské květiny,
 - (–) nákladný provoz skleníků v zimním období,
 - (–) sezónnost prodeje vyvolaná zejména omezenými produkčními možnostmi ve sklenících,
 - (+) vynalézaví aranžéři kytic,
 - (+) kreativní management,
 - (+) nové možnosti podnikání vytvořené novými informačními a komunikačními technologiemi.

Význam ICT pro realizaci obchodního modelu a cílů podniku (Case study)

viz např. <http://www.ekytky.cz>

Význam ICT pro realizaci obchodního modelu a cílů podniku

- význam ICT pro oba byznys modely je diametrálně odlišný
→ význam IT v obdobných podnicích stejného sektoru ekonomiky se liší
- jiné příklady
 - bezrealitky.cz
 - podpora dealerské sítě Škody-Auto
 - restaurace Mamut
- snahou ICT managementu podniku by mělo být úzce provázat informační strategii s podnikovou strategií. Když se tento cíl podaří naplnit, ICT se bude více podílet na zvyšování výkonu podniku

Zaměření ICT služeb

- ICT služby jsou zaměřeny pouze dovnitř podniku
vers. ICT služby podporují vztahy a komunikaci
s obchodními partnery a zákazníky
- *v druhém případě se ICT stává klíčovou součástí podnikání
firmy a jeho význam prudce vzroste* (viz case study)
 - provoz ICT musí být na takové úrovni, aby nenarušil
kontinuitu byznysu
 - výpadky mohou mít fatální dopad
- Chce-li ICT management zvýšit význam ICT útvaru, je
vhodné, když přisoudí vysokou prioritu projektům
orientovaným na styk s obchodními partnery a se
zákazníky

Děkuji za pozornost

Otázky?